HO SHEE JAN

lwn.

EMAS NOMINEES SDN BHD & YANG LAIN

MAHKAMAH TINGGI MALAYA, KUALA LUMPUR
WAN ADNAN MUHAMAD H
[GUAMAN NO: D4-22-2763-1999]
13 JUN 2002

PROSEDUR SIVIL: *Pra-perbicaraan - Pengurusan kes - Tujuan dan rasional - Sama ada untuk mempercepat perbicaraan dan menjimatkan kos - Kegagalan mematuhi arahan mahkamah - Kesan - Sama ada tuntutan boleh dibatalkan - Kuasa dan budibicara mahkamah - Kaedah-kaedah Mahkamah Tinggi 1980, A. 34 k. 7, A. 92 k. 4*

Pada 12 Oktober 1999, plaintif telah memfail suatu tindakan writ saman terhadap defendan-defendan. Tindakan plaintif kemudian ditetapkan untuk pengurusan kes, dan berikutan itu prosiding pengurusan kes telah berjalan pada tarikh-tarikh 3 Ogos 2001, 16 Oktober 2001, 19 Februari 2002 dan 18 April 2002. Fakta menunjukkan bahawa pada pendengaran 16 Oktober 2001, mahkamah telah mengarahkan kedua-dua pihak supaya memfailkan dokumen-dokumen yang dipersetujui dan tidak dipersetujui serta cadangan tentang isu-isu yang perlu diputuskan oleh mahkamah. Arahan ini telah dipatuhi oleh kesemua defendan-defendan di mana, pada tarikh 18 April 2002, semua dokumen-dokumen berkaitan termasuk cadangan Penyataan Fakta telah difailkan oleh mereka. Plaintif bagaimanapun gagal mematuhi arahan tersebut, berakibat tiada sebarang dokumen telah difail olehnya pada 18 April 2002 tersebut. Plaintif sebaliknya memohon supaya suatu tarikh baru ditetapkan untuk pengurusan kali ke 5 bagi kesnya. Defendan-defendan membantah dan berhujah bahawa, mengambilkira halkeadaan yang wujud, serta peruntukan A. 34 k. 7 Kaedah-kaedah Mahkamah Tinggi 1980 ('KMT'), tindakan dan writ saman plaintif wajar dibatal oleh mahkamah.

Diputuskan:

[1] Prosiding pengurusan kes adalah sebahagian daripada proses perbicaraan kes. Ia adalah prosiding pra-perbicaraan. Sehubungan itu notis borang 63 di bawah A. 34 KMT bukanlah notis temujanji secara administratif. Ia adalah notis prosiding mahkamah untuk memastikan kehadiran pihak-pihak dan pematuhan terhadap arahan yang diberikan. (ms 481 b)

[2] Tujuan A. 34 KMT ialah untuk membolehkan mahkamah memainkan peranan yang aktif supaya pelupusan kes dapat disingkatkan. Proses tersebut ialah melalui prosiding pengurusan kes di mana pihak-pihak dikehendaki hadir bagi mendapat arahan dari mahkamah berkaitan langkah-langkah yang perlu diambil oleh mereka bagi memendekkan dan mempercepatkan perbicaraan serta menjimatkan kos. (ms 477 g-h)

[3] Tingkahlaku plaintif dalam kes ini memperlihatkan suatu sikap ketidaksungguhan malah boleh dianggap sebagai memperlekehkan proses prosiding pengurusan kes. Perlakuan plaintif jelas telah melengahkan pelupusan kes, walaupun ia yang sepatutnya bersungguh-sungguh untuk menyelesaikan tindakannya. Mahkamah tidak wajar memberikan penangguhan hanya bagi membolehkan plaintif mematuhi arahan kerana ia jelas bertentangan dengan hasrat peruntukan A. 34 KMT. (ms 480 f-g & 481 c-d)

[Writ saman dibatalkan.]

Kes-kes yang dirujuk:
Lam Kong Company Ltd v. Thong Guan Co Pte Ltd [2000] 3 CLJ 769 FC ***(dirujuk)***
Tenaga Nasional Bhd v. Prorak Sdn Bhd & Anor [2000] 1 CLJ 553 CA ***(dirujuk)***

Perundangan yang dirujuk:
Rules of the High Court 1980, O. 34 rr. 3, 4, 7, O. 92 r. 4

Bagi pihak plaintif - T/n Lee Ong & Kandiah
Bagi pihak defendan pertama & ketiga - T/n Vaasan Chan & Chandran
Bagi pihak defendan kedua - T/n Sivanathan

Dilaporkan oleh WA Sharif

PENGHAKIMAN

Wan Adnan Muhamad H:
Pada 18 April 2002 saya telah membatalkan tindakan plaintif (L1) dengan kos kerana pihak plaintif tidak mematuhi arahan mahkamah semasa prosiding pra-perbicaraan untuk pengurusan kes di bawah A. 34 Kaedah-kaedah Mahkamah Tinggi 1980 (KMT).

Latarbelakang kes adalah seperti berikut:

Tuntutan plaintif ialah untuk gantirugi am terhadap defendan pertama atas dakwaan suatu kemungkiran amanah berkenaan dengan pemindahan 675,340 saham-saham Golden Lady (Malaysia) Sdn Bhd. Saham-saham berkenaan dikatakan telah dipindah kepada defendan ketiga tanpa pengetahuan plaintif. Terhadap defendan kedua plaintif memohon suatu deklarasi bahawa plaintif adalah pemilik sah saham-saham tersebut. Plaintif menuntut gantirugi am terhadap defendan ketiga yang dikatakan berkomplot yang menjejaskan plaintif.

Dalam pembelaannya defendan-defendan telah menafikan dakwaan plaintif dan menyatakan bahawa plaintif tidak pernah menjadi tuanpunya yang sah atau mempunyai kepentingan beneficial atas saham-saham berkenaan.

Defendan kedua dan ketiga telah memplid tuntutan had masa di bawah peruntukan Akta Had Masa 1953. Di samping itu defendan pertama ada membuat tuntutan balas untuk sijil-sijil saham No. 33, 34 & 35. Tindakan plaintif difailkan pada 12 Oktober 1999.

Sebelum saya memberi alasan kenapa tindakan plaintif dibatalkan dengan kos saya akan perturunkan kronologi ringkas (secara terperinci sila lihat nota prosiding) supaya mendapat gambaran jelas. Jika fakta sudah jelas maka pemakaian prinsip undang-undang juga menjadi jelas.

Pada 3 Ogos 2001 iaitu hari pengurusan kes pertama peguam plaintif C.S. Hoe serta Jennifer Chandran bagi pihak defendan 1 dan 3 dan Charmaine Chow bagi defendan 2 hadir. Saya telah memberi tarikh pengurusan kes ke 2 bagi membolehkan mahkamah mendapat maklumbalas setakat mana pihak-pihak mempersetujui fakta-fakta. Tarikh 16 Oktober 2001 diberi.

Di hari pendengaran prosiding pengurusan kes ke 2 pada 16 Oktober 2001 peguam yang sama juga hadir kecuali pihak plaintif diwakili oleh Danny Yap. Mahkamah memberi tarikh 19 Februari 2002 untuk pengurusan kes ke 3 atas permohonan kedua-dua belah pihak supaya mereka mendapat fakta yang jelas.

Pada 19 Februari 2002 Eric Siew pula menghadiri bagi pihak plaintif manakala peguam-peguam yang sama hadir bagi pihak defendan-defendan. Pada hari tersebut saya membuat arahan supaya pihak-pihak memfailkan fakta yang dipersetujui dan tarikh 18 April 2002 diberi untuk pengurusan ke 4.

Pada 18 April 2002 peguam plaintif yang lain pula hadir iaitu Belinda Mak sementara peguam defendan 1 dan 3 yang sama hadir. Defendan 2 diwakili oleh Shanaz Omar.

Peguam defendan 1 dan 3 memberitahu mahkamah bahawa pihak defendan telah menyerah dokumen-dokumen yang dipersetujui dan tidak dipersetujui dan menunggu jawapan pihak plaintif. Beliau memberitahu bahawa arahan yang dibuat pada 16 Oktober 2001 dan 19 Februari 2002 dipatuhi oleh defendan-defendan.

Peguam defendan 2 juga memberitahu mahkamah bahawa pihak defendan 2 telah memfail ikatan pada 7 Februari 2002 tetapi pihak plaintif tidak memfailkan apa-apa.

Peguam plaintif mengesahkan apa yang didakwa oleh peguam-peguam defendan. Peguam plaintif memohon tarikh lain untuk pengurusan ke 5 dan mendapat arahan plaintif serta hendak minta arahan untuk selesai.

Peguam-peguam defendan pohon mahkamah membatalkan tindakan di L1 di bawah peruntukan A. 34 KMT.

Ekoran daripada itu saya telah membatalkan Lampiran 1 dengan kos. Saya membuat perintah sedemikian adalah berdasarkan budibicara yang diberi di bawah peruntukan A. 34 k. 7 KMT. Bagi pengetahuan bersama, saya paparkan peruntukan KMT yang berkenaan (dengan izin):

> Aturan 34 kaedah 7
>
> If any party to an action fails to comply with any direction given by Judge at any pre-trial conference, such order may be made against the defaulting party by the Judge as meets the ends of justice.

Daripada peruntukan tersebut jelas mahkamah mempunyai budibicara mutlak untuk menegakkan keadilan dengan membuat apa-apa perintah yang sesuai bagi mencapai matlamat tersebut (as meets the ends of justice).

Sebelum saya memperkatakan alasan yang lebih lanjut, saya ingin mengimbas rasional di sebalik penggubalan A. 34 KMT. Aturan tersebut diwujudkan bagi mengatasi kelewatan dalam proses pelupusan kes di Mahkamah Tinggi. Sebelum A. 34 diwujudkan peranan mahkamah diibaratkan sebagai peranan sampingan (backstage) sahaja. Justeru itu kelicinan prosiding sesuatu kes bergantung kepada peranan yang dimainkan oleh pihak-pihak dalam tindakan terutama pihak yang membawa tindakan. Ini ditambah pula dengan kehendak beberapa peruntukan KMT yang patut dipenuhi sebelum kes boleh ditetapkan untuk bicara. Memandangkan situasi sedemikian Jawatankuasa Kaedah (Rule Committee) telah menggubal peruntukan di bawah A. 34 yang berkuatkuasa pada 22 September 2000 bagi mengatasi masalah berkenaan. (Sila lihat PU(A) 342/2000).

Tujuan A. 34 ialah untuk membolehkan mahkamah memainkan peranan yang aktif supaya pelupusan kes dapat disingkatkan. Proses tersebut ialah melalui prosiding pengurusan kes (case management). Di dalam prosiding di bawah A. 34 pihak-pihak dikehendaki hadir bagi mendapatkan arahan dari mahkamah untuk apa-apa langkah yang perlu diambil oleh pihak-pihak bagi memendekkan dan mempercepatkan perbicaraan serta menjimatkan kos (sila lihat A. 34 k. 4).

Pada 16 Oktober 2001 mahkamah telah memberi arahan supaya kedua pihak memfailkan fakta yang dipersetujui dan isu yang mahu mahkamah putuskan dan mahkamah menetapkan tarikh prosiding pengurusan kes kali ketiga bagi membolehkan mahkamah menimbangkan langkah-langkah selanjutnya yang patut diambil. Pada hari tersebut kesemua peguam plaintif dan defendan-defendan telah hadir dan menerima arahan yang diberi.

Pada hari pendengaran prosiding pengurusan kes kali ketiga pada 19 Februari 2002 mahkamah diberitahu bahawa pihak-pihak akan memfailkan penyataan fakta yang dipersetujui. Adalah jelas di sini bahawa pihak plaintif gagal untuk mengambil sebarang tindakan atau mematuhi arahan yang diberikan pada 16 Oktober 2001. Pada hemat saya, masa empat bulan iaitu dari 16 Oktober 2001 hingga 19 Februari 2002 adalah memadai dan mencukupi untuk plaintif memfailkan cadangan penyataan fakta yang dipersetujui. Walaupun begitu, demi keadilan kepada kesemua pihak, mahkamah telah menetapkan tarikh selanjutnya untuk prosiding pengurusan kes bagi kali keempat iaitu pada 18 April 2002.

Pada hari pendengaran prosiding pengurusan kali ke 4, mahkamah diberitahu bahawa pihak plaintif hingga ketika itu tidak mematuhi arahan mahkamah seperti yang diberikan pada 16 Oktober 2001 dan 19 Februari 2002. Dalam keadaan ini apakah jalan yang wajar diambil oleh mahkamah? Adakah mahkamah secara otomatis terus memberi tarikh yang lain bagi membolehkan plaintif mematuhi arahan tersebut? Pada hemat saya mahkamah tidak wajar memberi penangguhan hanya bagi membolehkan pihak plaintif mematuhi arahan mahkamah kerana ia akan bertentangan dengan hasrat peruntukan A. 34 tersebut. Mahkamah diperuntukkan dengan budibicara mutlak untuk mengambil tindakan susulan supaya hasrat peruntukan A. 34 KMT tersebut tercapai. Ini terbukti dengan kewujudan sanksi (sanction) di bawah peruntukan A. 34 k. 7 KMT (sila lihat A. 34 k. 3 KMT mengenai ketidakhadiran pihak-pihak) bagi menangani situasi seperti dalam fakta kes ini kerana pada hemat saya jawatankuasa kaedah sudah menjangka situasi sedemikian. Perlakuan plaintif jelas melengahkan pelupusan kes. Sepatutnya plaintiflah yang mesti bersungguh-sungguh untuk menyelesaikan tindakannya. Daripada kronologi jelas tingkahlaku pihak plaintif memperlihatkan ketidaksungguhan atau memperlekehkan proses prosiding pengurusan kes bagi tujuan mempercepatkan pendengaran tindakan dengan kehadiran peguam plaintif yang berlainan silih berganti pada setiap tarikh prosiding pengurusan kes. Pada 18 April 2002 peguam plaintif masih belum mendapat arahan plaintif.

Saya peka dengan prinsip undang-undang bagaimana mahkamah harus menggunakan budibicara. Saya amati bahawa budibicara tidak boleh digunakan sewenang-wenangnya (arbitrally). Ia hendaklah berlandaskan prinsip undang-undang. Sehubungan dengan itu dalam kes ini budibicara harus digunakan untuk

menegakkan keadilan. Jika saya tidak menggunakan budibicara yang diperuntukkan terhadap plaintif sudah tentu peruntukan A. 34 tidak membawa erti dan mahkamah tidak dapat memainkan peranan utama seperti yang dihasratkan oleh penggubal peruntukan A. 34 KMT. Prosiding pengurusan kes adalah sebahagian daripada proses perbicaraan kes. Ia adalah prosiding pra-perbicaraan. Notis borang 63 di bawah A. 34 bukan notis temujanji secara administratif. Ia adalah notis prosiding mahkamah untuk memastikan kehadiran pihak-pihak dan juga pematuhan terhadap arahan yang telah diberikan bagi tujuan pengurusan kes. Mahkamah harus tidak segan silu dalam menggunakan budibicara terhadap mana-mana pihak yang difikirkan perlakuan mereka boleh melambatkan pelupusan kes.

Kes telah difailkan dalam tahun 1999. Oleh yang demikian jika mahkamah tidak membuat apa-apa sanksi atas tingkahlaku pihak plaintif maka mahkamah gagal menjalankan tanggungjawab yang diamanahkan dalam melaksanakan hasrat A. 34. Defendan-defendan telah mematuhi arahan yang diberikan dan plaintif telah gagal untuk mematuhinya maka ia dianggap kelengahan oleh pihak plaintif dalam mempercepatkan pelupusan kes. Justeru itu perintah membatalkan writ saman wajar diberi berdasarkan fakta kes dan tingkahlaku pihak plaintif mengikut peruntukan A. 34 k. 7 KMT.

Seperkara lagi perintah yang dibuat bukanlah berdasarkan merit. Ia dibuat berdasarkan kegagalan pihak plaintif untuk mematuhi arahan mahkamah. Ini bermakna ia bukan perintah muktamad yang telah disempurnakan malah pihak plaintif masih boleh membuat permohonan untuk menghidupkan atau ketepikan perintah tersebut kerana ia diberikan tanpa mempertimbangkan merit kes ini dan mahkamah tidak menjadi *functus officio*. (Sila lihat *Tenaga Nasional Bhd v. Prorak Sdn Bhd & Anor* [2000] 1 CLJ 553). Ini bermakna plaintif belum kehabisan remedi. Adalah suatu penyalahgunaan proses mahkamah jika seseorang tidak menghabiskan remedi di mahkamah bicara sebelum merayu ke Mahkamah Rayuan kerana ia akan melibatkan peningkatan kos dan juga membazirkan masa kerana remedi yang diperlukan masih boleh didapati di mahkamah bicara. (Sila lihat kes *Lam Kong Company Ltd v. Thong Guan Co Pte Ltd* [2000] 3 CLJ 769 sebagai perbandingan). Di bawah A. 92 k. 4 KMT mahkamah mempunyai budibicara yang luas bagi menegakkan keadilan. Rasionalnya ialah Mahkamah Rayuan tidak akan memutuskan kes ini atas merit kes dan memberikan penghakiman muktamad yang memihak kepada plaintif. Jika Mahkamah Rayuan bersetuju untuk menghidupkan semula atau membenarkan rayuan untuk ketepikan perintah pembatalan yang berkenaan kes ini akan dihantar semula ke mahkamah bicara untuk dibicarakan semula.